

Werkinstructie instellingen: Booster cliënten in instellingen zonder medische dienst door de GGD 15 maart 2022

De aangepaste stukken tekst staan in het violet

De booster voor cliënten in instellingen zonder medische dienst wordt uitgevoerd door een mobiel team van de GGD met BioNTech/Pfizer(Comirnaty).

Het doel van deze werkinstructie is de stappen weer te geven die instellingen moeten doorlopen om de cliënten te boosteren.

Doelgroep

De doelgroep in dit traject is als volgt gedefinieerd:

- Alle ouderen, mensen met een beperking en hoog-risico jongeren vanaf 12 (actuele leeftijd en niet op geboortjaar) jaar:
  - o Op het moment dat de huisartsenpraktijk bij de cliënt betrokken is; én
  - o Wonend in een instelling of in een groep gebonden/geclusterde woning (verpleging en verzorging of een lichamelijke-, verstandelijke- of zintuiglijke beperking of psychiatrische problematiek inclusief degene met VPT of PGB);
- Eerstelijnsverblijf/crisiszorg: cliënten met een reguliere huisarts die tijdelijk verblijven binnen een zorginstelling waarbij sprake is van herstellende zorg zonder behandeling. De huisarts stemt af met de zorginstelling;
- Intramurale patiënten van GGZ-instellingen;
- In detentiecentra (DJI) worden alleen de 60+ bewoners geboosterd door de GGD en niet alle bewoners zoals bij andere instellingen.

Bewoners die niet in deze groep vallen zijn:

“Bewoners die in een “aanleunwoning” wonen, met een zelfstandige direct toegankelijke voordeur en onder verantwoordelijkheid van de HA vallen. Zij kunnen wel gebruik maken van de zorg- en/of welzijnsfaciliteiten van het verpleeghuis waaraan de “aanleunwoning” verbonden is. Deze bewoners wonen in een apart gebouw bij het verpleeghuis. Zij worden in de boostercampagne uitgenodigd door het RIVM en geboosterd door de GGD.”

De booster wordt minimaal 12 weken na afronding van de volledige basisvaccinatie gegeven of 8 weken na een bevestigde COVID-besmetting, indien deze plaatsvond na de volledige basisvaccinatie.

Mobiele mensen mogen ook ingaan op hun persoonlijke uitnodiging van het RIVM en zich laten vaccineren bij een GGD-locatie, hiervoor kunnen zij de instructies in de persoonlijke uitnodiging volgen die zij in de loop van december en januari ontvangen. Daarnaast kunnen mobiele bewoners ook met hun instellingsuitnodiging voor een vaccinatie op een GGD-locatie terecht.

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 274 91 11
info@rivm.nl

Na aanmelding van de instelling bij de GGD via het aanmeldformulier (www.vaccinatie-instellingen.nl) kan in overleg met de GGD een groepsafspraken voor groeps vaccinatie van alle mobiele bewoners van de instelling gemaakt worden op een GGD-locatie.

Boostervaccinatie 12 t/m 17 jarigen

Per 7 maart 2022 komen jongeren vanaf 12 t/m 17 jaar oud in aanmerking voor een boostervaccinatie. Een boostervaccinatie levert voor deze leeftijdsgroep slechts zeer beperkte gezondheidswinst op en de Gezondheidsraad concludeert dat er geen medische reden is om de COVID-19-boostervaccinatie aan jongeren aan te bieden. Om die reden wordt deze leeftijdsgroep niet actief uitgenodigd.

De route voor de boostervaccinatie van 12 t/m 17 jarigen wijkt op twee punten af:

- Selecteren en uitnodigen: wordt niet actief gedaan, cliënt (of ouder/verzorger/wettelijk vertegenwoordiger) geeft bij de instelling aan boostervaccinatie te willen ontvangen.
- Er dient van tevoren informed consent te worden gevraagd en deze moet worden vastgelegd in het medisch dossier.

De afwijkende route wordt in detail beschreven in deze werkinstructie onder *stap 2: Selecteren en uitnodigen*.

Tijdslijn

De boostercampagne voor instellingen zonder medische dienst start op 18 november 2021. Vanaf deze datum kunnen instellingen zich aanmelden bij de GGD. Uw regionale GGD neemt zo spoedig mogelijk contact met u op na aanmelding. We streven ernaar om zoveel mogelijk bewoners van instellingen zonder medische dienst voor medio januari geboosterd te hebben.

Veegactie boostercampagne

De regionale GGD'en coördineren alle veegacties voor bewoners in instellingen zonder medische dienst. De instelling kan hier beroep op doen via de huidige aanmeldprocedure. Zij dienen nieuw te vaccineren bewoners aan te melden via het online aanmeldformulier van de GGD, www.vaccinatie-instellingen.nl. Vervolgens neemt de regionale GGD contact op met de instelling voor het maken van een afspraak voor eerste, tweede, derde of boostervaccinaties.

Indien bewoners niet gevaccineerd/geboosterd konden worden op de afgesproken vaccinatiedatum, bijvoorbeeld in verband met ziekte of quarantaine, is het niet nodig om de bewoner(s) nogmaals aan te melden. De regionale GGD neemt opnieuw contact op voor het vaccineren van deze bewoner(s) op een later moment.

Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheden RIVM

- Versturen van uitnodigings- en informatiematerialen;
- Aanleveren van benodigde materialen aan de GGD (vaccins en toebehoren);

- Informeren van instellingen hoe men cliënten kan aanmelden voor de booster.

Verantwoordelijkheden van de GGD

- De artsen van de GGD zijn medebehandelaar;
- De GGD zorgt dat het personeel deskundig is om deze COVID-19-booster te kunnen toedienen;
- Na ontvangst van de materialen (vaccins en toebehoren), zorgt de GGD voor het beheer en gebruik conform de [Uitvoeringsrichtlijn](#);
- Het opzetten en beheren van een webformulier voor het inventariseren van aantallen te booster personen en het beantwoorden van vragen;
- Het plannen van zo efficiënt mogelijke routes voor het booster van de doelgroepen en het voorkomen van spillage;
- De communicatie naar instellingen over de planning en boosterdatum;
- Het controleren van de toestemming, contra-indicaties, gezondheidsverklaring en overige gegevens van de cliënten voorafgaand aan het booster;
- Het booster van de cliënten die door de instellingen zijn aangemeld voor de booster;
- Het registreren van de booster;
- Overdragen van een papieren vaccinatieregistratiekaart aan de cliënt.

Verantwoordelijkheden instellingen (in overleg met de huisarts)

- Inventariseren welke personen binnen de doelgroep vallen en dus in aanmerking komen voor de booster door de GGD. Daarna meldt de instelling (of individuele locaties van een instelling) zich aan bij de GGD via www.vaccinatie-instellingen.nl;
- De instelling haalt bij de huisartsen de informatie op over de contra-indicaties en/of aandachtspunten gebruikmakend van een door de GGD GHOR opgesteld [formulier](#). *Dit is alleen nodig als de vragen op de gezondheidsverklaring van de GGD daar aanleiding toe geven, of als de instelling niet helemaal zeker is en graag de visie van de huisarts ontvangt.* Daarbij heeft het de voorkeur, dat deze informatie binnen de instelling wordt ontvangen door een begeleider (of ander type zorgverlener) op wie ook een beroepsgeheim of andersoortige geheimhoudingsplicht rust;
- Instelling zorgt ervoor, dat alle benodigde (medische) informatie over de cliënten beschikbaar is op de overeengekomen boosterdag, inclusief informed consent, de toestemming en de ingevulde gezondheidsverklaring (bijlage) en een check of de cliënt op de dag van de booster geen koorts heeft;
- Het maken van een afspraak met de GGD over de priklocatie en -datum en het doorgeven van het aantal cliënten en persoonsgegevens voor de booster;
- Instellingen treffen benodigde voorbereidingen voor het bezoek van de GGD, zoals het organiseren van een veilige en efficiënt ingedeelde priklocatie en zorgen voor cliënt specifieke ondersteuning;

- Als het aantal te boosteren cliënten op locatie wijzigt, moet de instelling dit zo snel mogelijk doorgeven aan de GGD;
- De instelling houdt een reservelijst gereed hebben, in lijn met het spillageprotocol, voor het geval het prikteam doses vaccin overhoudt.

Toelichting de GGD als medebehandelaar (of een andere partij die de booster zal uitvoeren in bijvoorbeeld gemengde woonvormen/spikkellocaties)

De Wgbo spreekt van 'personen die rechtstreeks bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst zijn betrokken'. Deze personen worden ook wel 'medebehandelaar' genoemd. Conform de Wgbo geldt dat een arts patiëntgegevens mag uitwisselen met medebehandelaars zonder expliciete toestemming van de patiënt. Op grond van zogenaamde 'veronderstelde toestemming' mogen zij relevante informatie van de behandelend arts ontvangen.

De voorwaarde die bepaalt of men kan spreken over medebehandelaar, is of diegene op enigerlei wijze betrokken is bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst. In het algemeen geldt dat een assistente, verpleegkundige en leden van een behandelteam te duiden zijn als medebehandelaar. Maar ook een patholoog die op verzoek van de behandelend arts weefsel van een patiënt beoordeelt, wordt als medebehandelaar betiteld.

Op basis van deze context geldt dat het op verzoek van de behandelend arts (huisarts) doen zetten van een vaccinatie te beschouwen is als een behandeling die past binnen de uitvoering van de behandelingsovereenkomst. De behandelend arts voert een selectie van de geïndiceerde doelgroepen uit en bepaalt aansluitend welke patiënten in aanmerking komen voor een booster. Daarbij geldt dat het de verantwoordelijk van de behandelend arts is de contra-indicaties te beoordelen. Pas als dat heeft plaatsgevonden, zal op verzoek van de behandelend arts een arts van de GGD de booster zetten. Dat deze arts in dienst is van de GGD doet hier geen afbreuk aan.

Bovenstaande betekent overigens niet dat de medebehandelaar vrijgesteld is van zijn plichten. Zo geldt dat de medebehandelaar een eigen informatieplicht heeft richting de patiënt. De medebehandelaar moet dus in principe zelf 'informed consent' verkrijgen voor zijn medebehandeling.

Op basis van het bovenstaande is de conclusie dat ook artsen van een particuliere organisatie onder omstandigheden beschouwd kunnen worden als medebehandelaar. Concreet betekent dit dat de arts van de GGD, die op verzoek van de behandelend arts de booster zet, te beschouwen is als medebehandelaar.

De uitvoering in detail

Stap 1: Geïnformeerd personeel

De GGD zorgt ervoor dat personeel deskundig is om deze COVID-19-vaccinatie te kunnen toedienen.

Stap 2: Selecteren en uitnodigingen

Cliënten van 18 jaar en ouder

De instelling selecteert en nodigt de cliënten uit die in aanmerking komen voor de booster. Het RIVM heeft hiervoor een uitnodigingsbrief en bijlagen opgesteld in samenwerking met koepelorganisaties. Deze zijn te vinden op de [RIVM-pagina](#). De uitnodigingen (en eventueel ander communicatiemateriaal) wordt door de instelling uitgeprint en verstuurd.

Uitnodigingsmateriaal:

- Infographic: RIVM uitleg & relevantie boostervaccinatie
- Bijsluiter vaccin

Indien wenselijk/van toepassing:

- Toestemmingsformulier
- Informatie over landelijke registratie bij het RIVM

Toestemming voor de boostervaccinatie is nodig en het ophalen van de medische gegevens bij de huisarts, maar hoeft niet schriftelijk te gebeuren. Mondelinge toestemming is voldoende. De mondelinge toestemming dient wel schriftelijk vastgelegd te worden in het cliëntendossier. Indien eerder al toestemming is gegeven voor de gegevensverstrekking van vaccinatiegegevens aan het RIVM, dan is opnieuw toestemming vragen niet nodig. Het is wel belangrijk cliënten te informeren waarom een booster nodig is, en dat gegevens uitgewisseld worden met het RIVM indien daar eerder toestemming voor is gegeven. De GGD checkt vooraf aan het booster de gegeven toestemming.

Cliënten van 12 t/m 17 jaar

De instelling is verantwoordelijk voor het informed consent, toestemming voor gegevensverstrekking aan het RIVM en toestemming voor de booster met BioNTech/Pfizer(Comirnaty). Het toestemmingsformulier en informatie over landelijke registratie bij het RIVM is te vinden op de [RIVM-pagina](#). Het informed consent en de toestemming hoeven niet schriftelijk te gebeuren, maar dienen wel in het cliëntdossier te worden vastgelegd. De GGD checkt voorafgaand aan het booster de gegeven toestemming.

Informed consent en toestemming bij 12 tot en met 17-jarigen

Voor kinderen van 12 tot en met 15 jaar is de regel dat het kind en de gezagsdragers (ook bekend als wettelijk vertegenwoordigers) samen beslissen. In de meeste gevallen zijn de gezagsdragers beide ouders, en in sommige gevallen is dit slechts één ouder (bijvoorbeeld omdat de ouders gescheiden zijn en de rechtbank slechts één ouder als gezagsdrager heeft aangewezen). Vanaf 16 jaar worden kinderen gelijkgesteld met volwassenen. Dit betekent dat alleen zij toestemming kunnen geven voor een behandeling, zoals een vaccinatie.

Als een kind niet in staat kan worden geacht om zelfstandig een redelijke belangenafweging te maken over de boostervaccinatie, dan is dit kind ter zake van deze medische behandeling wilsonbekwaam. In dat geval is voor de medische behandeling de toestemming van de gezagsdrager(s) nodig. Dit geldt voor alle kinderen van 12 jaar of ouder, dus ook voor 16- en 17-jarigen.

Onderstaand script kan gebruikt worden voor het verkrijgen van informed consent:

1. Volgens de Gezondheidsraad is een boostervaccinatie niet nodig als je 12 tot en met 17 jaar oud bent. De boostervaccinatie wordt dus op eigen verzoek genomen. Wist je dat?
  - o Ja: door naar vraag 2
  - o Nee: Dan kan er nog geen boostervaccinatie worden gegeven. Je kunt nog geen afspraak maken maar moet eerst de informatie lezen op coronavaccinatie.nl/jongeren. Als je daarna nog steeds de boosterprik wilt laten zetten, kun je weer contact opnemen.
2. Ga je akkoord met vaccinatie op eigen verzoek?
  - o Ja: door naar vraag 3
  - o Nee: dan kan ik geen afspraak maken
3. Weet je dat een boosterprik bijwerkingen kan geven?
  - o Ja: OK – afspraak inplannen
  - o Nee: Ik kan een afspraak inplannen. Maar lees wel de informatie op coronavaccinatie.nl/jongeren voordat de afspraak plaatsvindt.

Stap 3: Aanmelden bij de GGD

De instelling meldt de geselecteerde cliënten aan bij de GGD via www.vaccinatie-instellingen.nl. Mocht er al contact zijn tussen de instelling en de regionale GGD en als de aanmelding al bekend is bij de GGD, dan hoeft de aanmelding niet nogmaals via het formulier te gebeuren.

Houdt u bij de planning van de Covid-19-vaccinatie rekening met de combinatie van de griepvaccinatie en pneumokokkenprik:

1. Als de COVID-19-vaccinatie na de Influenza- en/of pneumokokkenvaccinatie is gepland, dient een interval van minimaal 1 week te worden gehanteerd;
2. Als de COVID-19-vaccinatie vóór de influenza- en/of pneumokokkenvaccinatie is gepland, dient er een interval van minimaal 2 weken te worden gehanteerd;
3. De vaccinaties mogen ook tegelijkertijd worden gegeven.

Stap 4: Boosteren en registreren

De GGD gaat langs de instellingen om de cliënten te boosteren. Hiervoor is een afspraak gemaakt met de instelling (zoals omschreven onder *Stap 3: Aanmelden bij de GGD*).

De GGD stelt een eigen procesbeschrijving op voor het boosteren (vaccinatievoorbereiding op locatie, personele capaciteit inclusief training, registratie). Het is essentieel dat de GGD **15 minuten** na de laatste

vaccinatie op de locatie wacht, in verband met mogelijke bijwerkingen, voordat naar de volgende locatie kan worden gereden¹.

Instellingen treffen benodigde voorbereidingen voor het bezoek van het team van de GGD, zoals beschreven onder de verantwoordelijkheden.

Spillageprotocol

Als er aangebroken flacons over zijn aan het eind van de prikdag, dan mag dit vaccin gebruikt worden voor de booster van medewerkers (van oud naar jong).

Registreren

De GGD registreert de booster volgens de gebruikelijk manier. Dit geldt ook voor de booster van medewerkers, die geboosterd zijn met spillage.

Naast het booster door de GGD kunnen ook huisartsen booster in instellingen waar hun patiënten verblijven om zo de GGD te ondersteunen. Hiervoor is een aparte [werkinstructie](#) voor de huisartsen opgesteld. Mochten huisartsen en instellingen hiervoor kiezen, dan blijft afstemming met de GGD van belang!

Informatielijnen

Tijdens het gehele traject kunnen de instellingen voor uitvoeringsvragen terecht bij de RIVM- helpdesk via nummer 088 6788900. Hierbij zijn de volgende keuzeopties beschikbaar:

- **Beloptie 1 (08.30-17.00) voor logistieke vragen, cold chain-incidenten en productmeldingen:** vragen over het bestellen van vaccins, vaccinlevering, vaccinbeheer, productklachten en vaccinincidenten. Productmeldingen kunnen worden gedaan door een e-mail voorzien van foto's te sturen naar support.lcc@rivm.nl. Voor urgente situaties bij uitzonderlijke vaccinincidenten is een noodnummer beschikbaar. Het noodnummer is bereikbaar tussen 17:00-20:00 uur. Mocht u daar gebruik van moeten maken, luister dan het gehele bericht onder beloptie 1 voor professionals af.
- **Beloptie 2 (08.30-17.00 op werkdagen) voor medisch-inhoudelijke vragen:** voor alle medisch-inhoudelijke vragen waarop het antwoord niet te vinden is in deze uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie of op de webpagina [COVID-19-vaccinatie voor professionals](#) op de RIVM-website. Uiteraard is de LCI voor calamiteiten 24/7 bereikbaar voor de dienstdoende arts IZB van de GGD voor overleg. Vragen kunnen ook per email worden gesteld via lci.voorwacht@rivm.nl
- **Beloptie 3 (08.30-17.00) voor registratievragen:** voor het opvragen van vaccinatiegegevens, voor zover in CIMS geregistreerd. Vragen kunnen ook gesteld worden via dvp.covidregistratie@rivm.nl.
- Het openingswindow van de informatielijnen is per 01-11-2021 als volgt:

¹ In geval dat er al sprake is van een anafylactische reactie na een ander vaccin, medicijn, wespenteek, bijenstek of voedingsmiddel geldt een observatieperiode van 30 minuten na vaccinatie.

		Weekend
Beloptie 1	08:30 - 17:00	08:30 - 17:00
Beloptie 2	08:30 - 17:00	08:30 - 17:00
Beloptie 3	08:30 - 17:00	Gesloten